

Sygn. akt VIII Gz 46/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kala

Sędziowie: SO Marek Tauer

SR del. Artur Fornal (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2016 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.**

z udziałem **Z. D.**

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt VIII GCo 50/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

Marek Tauer Elżbieta Kala Artur Fornal

Sygn. akt VIII Gz 46/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek (...) sp. z o.o. w G. o udzielenie zabezpieczenia roszczenia z tytułu art. 299 k.s.h. o zapłatę kwoty 6 137,88 zł wobec Z. D. poprzez zajęcie rachunków bankowych oraz orzeczenie zakazu dokonywania z nich wypłat ponad powyższą sumę zabezpieczenia.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że wnioskodawca uprawdopodobnił roszczenie o zapłatę, nie uprawdopodobnił natomiast swojego interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Interes taki istnieje wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie mogącego zapaść w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Tymczasem wnioskodawca nie przedstawił żadnego materiału, który choćby pośrednio pozwoliłby na ustalenie kondycji finansowej pozwanego. W ocenie Sądu pierwszej instancji podane we wniosku okoliczności, tj. zbycia przez uczestnika udziałów w (...) sp. z o.o. oraz unikanie przez niego współpracy – jako prezesa zarządu ww. spółki w postępowaniu w sprawie o wyjawienie jej majątku – nie stanowiły uprawdopodobnienia okoliczności świadczących o złej kondycji finansowej uczestnika. Sąd Rejonowy wskazał przy tym na bezzasadność argumentu wnioskodawcy dotyczącego sprzedaży przez uczestnika udziałów w powyższej spółce, gdyż nie musiało to świadczyć o próbie pozbywania się przez niego składników majątkowych, mogło być natomiast obiektywnie oceniane jako działanie uzasadnione ekonomicznie w trosce o własny majątek.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wnioskodawca, zarzucając naruszenie art. 730¹ k.p.c. poprzez błędne uznanie, że powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu skarżący podał, że sprzedaż przez uczestnika całości udziałów spółki (...) sp. z o.o. osobie, której nie może znaleźć komornik, sąd w postępowaniu o wyjawienie majątku, a także policja (tzw. „słupowi”) wskazuje na próbę uniknięcia odpowiedzialności przez obowiązanego. Sprzedaż taka nie może być zatem uznana za wyraz troski uczestnika o własny majątek, lecz – przy jednoczesnej jego wiedzy o zaciągniętych (osobiście przez niego) długach pozostawionych w tej spółce – pozwala na założenie, że uzasadniona jest obawa, iż orzeczenie w sprawie nie zostanie wykonane. Działania uczestnika świadczą bowiem, w ocenie wnioskodawcy, że pozbędzie się on własnego majątku, podobnie jak w przypadku samej spółki. Zdaniem skarżącego zaproponowany sposób zabezpieczenia nie obciąży obowiązanego ponad potrzebę, zabezpieczając przy tym przed jego ewentualną niewypłacalnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 730⁽¹⁾ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać strona, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Jak o tym stanowi art. 730⁽¹⁾ § 2 k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że chociaż – biorąc pod uwagę załączone do wniosku dokumenty – wnioskodawca uprawdopodobnił swoje roszczenie (art. 243 k.p.c.), to jednak nie zostało w dostatecznym stopniu uprawdopodobnione, aby miał on interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia (art. 730⁽¹⁾ § 2 k.p.c.).

Przyczyną zagrażającą realizacji roszczenia – jak to wynika z orzecznictwa i piśmiennictwa – jest przede wszystkim zła kondycja finansowa dłużnika, która przejawiać się może w braku środków pozwalających na regulowanie zobowiązań, wyzbywaniu się majątku, ograniczaniu zakresu działalności, zaciąganiu pożyczek lub kredytów zabezpieczonych majątkiem i zachwianiu możliwości ich spłaty. W przypadku roszczeń o świadczenia pieniężne obawa co do wykonywania orzeczenia może powstać w związku z tym, że zagrożona jest wypłacalność obowiązanego, w szczególności gdy nie ma on dostatecznego majątku (por. uzasadnienia postanowień Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 grudnia 2012 r., III APz 12/12, LEX nr 1240043 oraz Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 października 2012 r., III APz 32/12, LEX nr 1220764).

Podkreślić trzeba, że obawa, iż brak zabezpieczenia mógłby pozbawić uprawnionego zaspokojenia, powinna być realna, a nie ogólnikowa. Zagrożenie pozbawienia zaspokojenia jest bowiem pewnym stanem obiektywnym dotyczącym zachowania się dłużnika. Stwierdzenie zatem zagrożenia zależy od obiektywnej sytuacji dłużnika, co z kolei prowadzi do wniosku, że zagrożenie możliwości zaspokojenia musi być konkretnie stwierdzone w każdym poszczególnym wypadku. Wprawdzie do jego wykazania wystarcza uprawdopodobnienie, jednakże nie może wchodzić w rachubę sama teoretyczna możliwość utraty majątku przez dłużnika. W razie uwzględnienia tego rodzaju teoretycznych możliwości zabezpieczenie roszczeń, które według intencji ustawodawcy ma mieć miejsce wyjątkowo, musiałoby się stać regułą (zob. uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1961 r., 4 CZ 54/61, OSPiKA 1962, nr 11, poz. 289). Uprawdopodobnienie w zasadzie nie powinno opierać się również na samych tylko twierdzeniach strony (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1951 r., C 398/51, OSN 1951, nr III, poz. 89, postanowienie tego Sądu z dnia 20 lutego 2008 r., III SK 28/07, LEX nr 452469, a także Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2006 r., str. 556, art. 243, teza 3 i 4)

Trzeba w związku z tym podnieść, że jako dokumenty mające uzasadniać udzielenie żądanego zabezpieczenia wnioskodawca w istocie rzeczy powołał jedynie oświadczenie dłużnika o dokonaniu sprzedaży udziałów w spółce

z o.o. oraz fragment samej umowy sprzedaży udziałów (k. 24-26 akt). Stwierdził również, że nie ma możliwości „odnalezienia” osoby nabywcy udziałów.

W ocenie Sądu Okręgowego podane informacje nie mogą jednak świadczyć o tym, że uczestnik rzeczywiście pozbywa się wartościowego składnika majątkowego, aby uniknąć ewentualnej zapłaty na rzecz wnioskodawcy ze swojego prywatnego majątku. Z okoliczności przywołanych przez uprawnionego wynika natomiast wniosek przeciwny, że ww. spółka nie ma obecnie żadnego majątku (zob. k. 3 i 34-35 akt sprawy). W konsekwencji jest zatem prawdopodobne także i to, że również i udziały w tej spółce nie mają obecnie żadnej wartości rynkowej.

Co jednak najistotniejsze wnioskodawca – domagając się w niniejszej sprawie udzielenia zabezpieczenia w postaci zajęcia wierzytelności z „wszystkich rachunków bankowych” uczestnika (k. 1 i 48 akt sprawy). Tymczasem za oczywiste uznać należy, że **zajęcie wierzytelności** wymaga **jej zindywidualizowania**, co jest konieczne dla właściwego określenia sposobu i zakresu zabezpieczenia (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 1955 r., IV CZ 72/55, OSNCK z 1956 r., Nr 3, poz. 69). W niniejszej sprawie wnioskodawca zaniechał jednak wskazania danych umożliwiających dokonanie żądanego zajęcia wierzytelności **z konkretnych rachunków bankowych** (art. 747 pkt 1 k.p.c.). Należy zgodzić się z poglądem, że nie jest rolą sądu rozpoznającego wniosek o udzielenie zabezpieczenia prowadzenie jakiegokolwiek postępowania w celu ustalenia jakie konkretnie wierzytelności przysługują obowiązanemu. Brak ich właściwego określenia we wniosku powinien prowadzić do jego oddalenia, ze względu na niemożność oceny przez Sąd wniosku pod kątem art. 730⁽¹⁾ § 2 k.p.c., tj. ustalenia czy zajęcie wierzytelności nie obciąża obowiązanego ponad miarę (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 lutego 2014 r., I ACz 10/14, LEX nr 1430745).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zażalenie podlegało oddaleniu.

Marek Tauer Elżbieta Kala Artur Fornal